

KANAŁ (12) *sb m*

-n- (10), -nn- (2).

Pierwsze a jasne, drugie pochylone.

sg *N* kanał (4). ◇ *A* kanał (3). ◇ *pl N* kanały (1) *Calep*, kanała (1) *Mącz*. ◇ *G* kanałów (1). ◇ *A* kanały (1). ◇ *I* kanałami (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Urządzenie do odprowadzania wody: rura, rynna, koryto; fistula Mącz, Cn; canalis Calep, Cn; euripus Mącz; incilis Calep; sifunculus, sifus, tubulus, tubus Cn [canalis – rynna Murm 36, Mymer¹ 30, Mącz 33a; canale – rynna, rura BartByd; koryto; rura wodna, trąba; rynna, kanał – canalis Cn] (9) : Fistula, proprie dicitur per quam aqua educitur, Fálá/ Rinná/ Rurá/ To yeft/ Wydrożone drzewo álbo kánał Mącz 128d; á wodá z kánałóv vpadáiac/ thák fye zsiáda/ iz rzeczy/ którychby ínac rzemieślnik niemógł/ íamá wyformuie Oczko 8v, 3.*

Szeregi: »kanał albo koryto« (1): Incile – Kanał albo korito ktorim wode zrzeki prziwodziłz. Calep 520a.

»kanał albo rura« (2): *Euripi dicuntur, Zródłá/ Kánałá albo rury którémý z daleká wodę do miáfta álbo ynżego mieyfca/ przywodzą/ row ítrugá/ przekop też może być zwan. Mącz 109c; A nie mamy żadnégo dylá ani Ofiáry/ przez którąbyfmy mogli fye ziednoczyć z Bogiem/ iedno przez tę/ [...] przez którą/ íáko przez kánał íáki/ álbo przez rurę íáką/ przywłáfczamy íobie duchem ítreíktánym/ y íercem íkruízónym [...] dobrodzieyftwo ono krzyżowéy [...] Ofiáry. OrzQuin N3.*

»kanał, (albo) rynna« [*szyk 1 : 1*] (2): *iz Pan Chryftus [...] z Pánný Máryey ciáłá żadnego nie wziął/ tylko przez íey żywot/ íáko przez íáki kánał álbo przez rynnę przefzedł ReszPrz 79; Calep 156a.*

a. *Do odprowadzania nieczystości, rynsztok; cloaca Mącz; canalis, colluiarium, incilis, inlicis Cn [canalis – ryństok Mącz 33a; rynsztok – canalis Cn] (1) : Cloaca, Dól/ Sakret/ álbo kánał/ Riníztok/ przes który nieczíftóci vchodzą. Mącz 58a.*

2. *Wydrążenie, żłobek, wklęsłość w czymś; stria Calep (3) : Imbricatim – W kanał. Calep [507]a.*

kanał na czym (2): Striae – Kanałi na słupach wdłuż wydłubane. Calep 1010a, 1010a.

Synonimy: 1. fasa, koryto, przekop, row, rura, rynna, struga; a. kłoaka, rynsztok, sakret; 2. wydrożenie.